

DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ OBECNĚ

1. Jak se liší nové doplňkové penzijní spoření od původního penzijního připojištění? V čem jsou hlavní rozdíly? Jaké jsou výhody a nevýhody jednotlivých produktů?

Oba produkty se navzájem od sebe liší v mnoha parametrech. Z nich vybíráme např.:

	Penzijní připojištění	Doplňkové penzijní spoření
Kterým zákonem se řídí	Zejména zákonem č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění a zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření	Zejména zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření
Kdo může být účastníkem	Fyzická osoba starší 18 let a která: má trvalý pobyt v ČR nebo pobývá v jiné zemi EU a zároveň se účastní českého veřejného zdravotního nebo důchodového pojištění	Fyzická osoba starší 18 let a od roku 2016 také nezletilá osoba
Výše příspěvku	Neliší se (jen minimální výše vlastního příspěvku byla do 31. 12. 2012 ve výši 100 Kč)	Neliší se
Výše státního příspěvku	Neliší se (do 31. 12. 2012 se však jejich výše řídí zákonem o penzijním připojištění a penzijním plánem)	Neliší se
Způsob výplaty	Odbytné Jednorázové vyrovnání Pravidelná penze Invalidní penze	Odbytné Částečné odbytné v 18 letech Jednorázové vyrovnání Pravidelná penze Invalidní penze Výplata přes pojišťovnu
Nárok na odbytné	Po 12 zaplacených měsících	Po 24 zaplacených měsících
Částečné odbytné	Nelze vyplatit	Ve výši 1/3 příspěvků klienta právě v roce 18. narozenin po zaplacení min. 120 měsíců
Výsluhová penze	Sjednává se, nárok vzniká po 180 zaplacených měsících	Nesjednává se
zhodnocení	Ano	Ne

2. Je připisována státní podpora a je možné čerpat odpočet z daní? Jaká je optimální částka pro získání maximálního státního příspěvku?

Státní podpora náleží klientovi, který v daném měsíci, za který se státní příspěvek poskytuje, splnil zákonem stanovené podmínky a zaplatil příspěvek ve výši alespoň 300 Kč.

Zákonem stanovené podmínky jsou pro klienta následující:

- trvalý pobyt v ČR nebo
- bydliště na území členského státu EU/EHP a současně:
 - klient je účasten důchodového pojištění dle tuzemských právních předpisů,

nebo

- klient je poživitelem důchodu z tohoto důchodového pojištění, neb
- klient je účasten veřejného zdravotního pojištění v ČR.

Výše státního příspěvku je stanovena:

- pro částky 300 – 999 Kč měsíčního příspěvku klienta ve výši 90 Kč a 20 % z částky přesahující 300 Kč a
- pro částky 1000 a více Kč ve výši 230 Kč.

Výši státní podpory pro varianty příspěvků klienta ukazuje následující tabulka:

Výše státní podpory										
Měsíční příspěvek klienta v Kč	100	200	300	400	500	600	1000	1500	2000	3000
Měsíční státní příspěvek v Kč	-	-	90	110	130	150	230	230	230	230
Roční sleva na dani z příjmů v Kč	-	-	-	-	-	-	-	900	1800	3600
Celkové roční zvýhodnění ze strany státu v Kč	-	-	1080	1320	1560	1800	2760	3660	4560	6360

Z tabulky je patrné, že optimální výši částky pro získání maximálního státního příspěvku je 1000 Kč.

Přesahuje-li měsíční naspořená částka klienta 1000 Kč, představují prostředky zaplacené nad tuto částku položku odečitatelnou ze základu daně z příjmu fyzické osoby. Maximálně však do výše 24 000 Kč ročně, a to i v případě, kdy není čerpán nejvyšší státní příspěvek. Stačí doplatit částku daňového odpočtu a příspěvek na měsíce prosinec do výše 1000 Kč.

3. Úplaty, poplatky a rozdíl mezi nimi?

Úplata je hrazena z majetku v účastnickém fondu, přičemž je tvořena úplatou za obhospodařování majetku ve fondech a úplatou za zhodnocení majetku ve fondech. Z úplaty jsou hrazeny veškeré náklady, které hradí penzijní společnost v souvislosti se svým podnikáním v důchodovém a doplňkovém penzijním spoření třetím osobám.

Kromě úplaty má penzijní společnost ze zákona nárok ještě na jednorázové poplatky od účastníka, např. za změnu strategie a podobně.

Souhrn veškerých poplatků a úplat naleznete v sazebníku poplatků a úplat PSČP.

4. Co znamená, že není zaručeno kladné zhodnocení? (Mohu přijít o všechny naspořené peníze)?

Vzhledem k nepředvídatelným výkyvům na finančních trzích může docházet ke změnám hodnoty spravovaných aktiv, a tím pádem může hodnota Jednotky klesat i stoupat a není vždy zaručena návratnost vložených prostředků. Nicméně díky dlouhodobosti produktu (klient si spoří deset, dvacet i více let), diverzifikaci portfolia (prostředky jsou investovány do široké škály investičních aktiv a nelze očekávat propad cen všech aktiv v jeden časový okamžik) a obezřetnosti a aktivní správě Penzijní společnosti je vysoce nepravděpodobné, aby klient přišel o všechny naspořené peníze.

5. Číslo účtu, platební symboly

Platba na doplňkové penzijní spoření je třeba zasílat následovně:

- Příspěvek klienta
 - Číslo účtu 840111280/2700
 - Variabilní symbol je rodné číslo klienta (v případě cizinců číslo pojištění)
 - Specifický symbol je číslo smlouvy
- Příspěvek zaměstnavatele
 - Číslo účtu 840111280/2700
 - Variabilní symbol je 00+IČ zaměstnavatele
 - Specifický symbol je rodné číslo klienta (v případě cizinců číslo pojištění)
- Placení příspěvků ze zahraničí
 - Název a adresa banky: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4
 - Číslo účtu 840111280/2700
 - IBAN
 - CZ1027000000000840111280
 - SWIFT (BIC) - BACX CZ PP

Příspěvky je třeba zaslat tak, aby byly do konce daného kalendářního měsíce připsány na účet penzijní společnosti.

Platby na doplňkové penzijní spoření je možno poukazovat formou hromadných plateb. Hromadnou platbou se rozumí úhrada příspěvků za všechny zaměstnance v daném fondu dohromady jednou částkou. Podmínkou přidělení kódu pro hromadné platby je však počet plateb minimálně 10.

6. Informace pro zaměstnavatele

Příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření je pro firmu daňově uznatelný náklad v neomezené výši v případě, že je upraveno kolektivní smlouvou, pracovní smlouvou nebo vnitřním předpisem firmy. Firma ani zaměstnanec z příspěvku do výše 50 000 Kč ročně (souhrnný limit pro příspěvky na penzijní spoření i životní pojištění) neodvádí sociální a zdravotní pojištění.

Příspěvek na penzijní spoření je navíc pro zaměstnance osvobozen od daně z příjmu do 50 000 Kč ročně (pokud zaměstnavatel nepřispívá na životní pojištění).

UZAVŘENÍ SMLOUVY III. PILÍŘE

1. Jaké jsou podmínky vstupu do III. pilíře?

Účastníkem doplňkového penzijního spoření může na základě podepsané smlouvy s penzijní společností být pouze fyzická osoba, a to bez omezení věku (do konce roku 2015 jen starší 18 let), která si současně nespoří do transformovaného fondu u jakékoli penzijní společnosti (na smlouvu penzijního připojištění uzavřenou před 1. 12. 2012).

2. Je možné sjednat invalidní, výsluhovou a pozůstalostní penzi?

Penze jako takové se nesjednávají, ale zákon umožňuje vybrat si příslušnou obdobnou dávku (invalidní penze §22; pozůstalostní penze §24). Výsluhová penze není zákonem o doplňkovém penzijním spoření podporována.

3. Je možný přestup z transformovaného do účastnického fondu?

Převody prostředků z transformovaného fondu (penzijní připojištění) do systému účastnického fondu (doplňkové penzijní spoření) jsou možné v rámci jedné společnosti. Jestliže má klient více smluv v transformovaném fondu, je nutné je nejprve sloučit do jedné smlouvy, popř. druhou smlouvu vypořádat.

PRŮBĚH SPOŘENÍ VE III. PILÍŘI

1. Mohu měnit výši příspěvku, případně přerušit pravidelné ukládání?

Ano, v systému doplňkového penzijního spoření je možné změnou smlouvy zvyšovat či snižovat příspěvky, přičemž navýšení účastnického příspěvku můžete oznámit telefonicky na klientské lince. Snižování příspěvku je z důvodu dopadu na čerpání státních příspěvků akceptováno pouze písemně.

Současně je pro případ nečekaných komplikací (klient například nemůže momentálně spořit) umožněno placení příspěvků odložit nebo přerušit.

Podmínkou odkladu je jeho písemné sjednání s termínem účinnosti do budoucna, nejdříve však od 1. dne následujících měsíce po doručení žádosti. Maximální doba odkladu je 12 měsíců a doplatit spoření je nutné nejdéle 6 měsíců po skončení odkladu. Doba odkladu, za kterou klient doplatí zpětně spoření, se započítá do doby spoření, nelze však na tyto vklady zpětně získat státní příspěvky.

Přerušování spoření je účinné ke dni, který klient uvedl v písemném oznámení, nejdříve však od 1. dne následujícího měsíce po doručení žádosti. Doba přerušování placení příspěvku se nezapočítává do spořicí doby.

2. Může přispívat zaměstnavatel, popř. jiná osoba?

Ano, v systému doplňkového penzijního spoření jsou umožněny příspěvky zaměstnavatele, pokud s tím účastník spoření souhlasí, přičemž je účastník povinen tuto skutečnost předem písemně oznámit penzijní společnosti. K příspěvku zaměstnavatele se neposkytuje státní příspěvek. Příspěvky třetích osob nejsou v doplňkovém penzijním spoření umožněny.

3. Lze v průběhu spoření převést k jiné společnosti?

Ano, v případě, že doplňkové penzijní spoření zaniklo, klient si o tento převod požádala a zároveň uzavřel novou smlouvu s jinou penzijní společností. Penzijní společnost může převod zpoplatnit částkou max. 800 Kč. K žádosti o převod prostředků je účastník

povinen doložit souhlas penzijní společnosti, ke které mají být prostředky převedeny. K vlastnímu převodu musí dojít nejpozději do 1 měsíce ode dne zániku doplňkového penzijního spoření. Spořicí doba se při převodu účastníkovi započítává.

SPOŘENÍ PRO DĚTI

1. Od kdy je možné sjednat doplňkové penzijní spoření dětem?

Sjednání „dětského penzija“ je umožněno od 1. 1. 2016, kdy tento produkt může využívat kdokoli bez omezení věku. Do tohoto data bylo toto spoření určeno jen pro klienty od 18 let.

2. Kdo může sjednat doplňkové penzijní spoření dětem?

Samozřejmě jeden ze zákonných zástupců dítěte. Dále jakákoli třetí osoba, například prarodič, pokud doloží plnou moc od zákonného zástupce (obvykle alespoň jeden z rodičů). Smlouvu na dítě však nemůže uzavřít rodič, na kterého insolvenční soud vyhlásil úpadek.

3. Jaké doklady bude při sjednání smlouvy potřebovat?

Každý, kdo sjednává smlouvu, musí předložit občanský průkaz. Zákonný zástupce potvrdí svá práva na jednání jménem dítěte čestným prohlášením, které je součástí formuláře smlouvy. Třetí osoba doloží plnou moc od zákonného zástupce s podpisem zákonného zástupce. Tato plná moc nemusí být notářsky ověřena, ale je nutné, aby byla včas doručena do penzijní společnosti. Jedná-li se o cizince, je nutné předložit doklady, které prokáží nárok na státní příspěvek, viz otázka 2. v sekci Doplňkové penzijní spoření obecně.

4. Mohu sjednat smlouvu a plnou moc dodat později?

Ano. Je však potřeba zaslat plnou moc do sídla penzijní společnosti co nejdříve po sepsání smlouvy. Pokud nebude plná moc doručena do 14 dnů od podpisu, dojde ke stornování smlouvy.

5. Kdy je možné dětské spoření ukončit?

Obecně platí, že smlouva může být předčasně ukončena nejdříve po 2 letech spoření. Tato podmínka platí i pro dětské penzijní spoření. V případě předčasného ukončení vracíme veškerou státní podporu MF a klient obdrží své úspory a výnosy. K žádosti je však nutné předložit např. rozhodnutí soudu – přivolení ukončení smlouvy s vyznačením nabytí právní moc.

6. Kdy bude mít dítě naspoření prostředky k dispozici?

- a) V 18 letech částečným odbytným, kdy si může vybrat 1/3 hodnoty příspěvků klienta, přičemž smlouva se zbývajících úsporami pokračuje.
- b) Odbytným, kdy si může vybrat veškeré své úspory, přičemž státní příspěvky se vrátí na Ministerstvo financí a smlouva zanikne. Pokud je v době předčasného ukončení klient mladší 18 let, je potřeba předložit např. rozhodnutí soudu – přivolení ukončení smlouvy s vyznačením nabytí právní moci.
- c) V 60 letech formou jednorázového vyrovnání nebo pravidelné penze. Tento způsob ukončení znamená mj. získání státních příspěvků a u pravidelné penze navíc daňovou úlevu.

7. Jaké jsou podmínky pro výběr částečným odbytným?

Existují tři zákonné podmínky, které musí klient splnit současně. Výběr částečným odbytným lze provést pouze během 18 let věku. Doba trvání spoření musí být minimálně 120 kalendářních měsíců. V posledních 24 měsících nedošlo k převodu z jiné penzijní společnosti.

8. Je garantováno, že o vložené prostředky nemůže dítě přijít?

U doplňkového penzijního spoření už sice neplatí garance kladné nuly, ale pokud si klient vybere některý ze tří spořicíh programů, tak je riziko ztráty zanedbatelné. Všechny naše spořicí programy v sobě již obsahují zvláštní investiční brzdu.

9. Mohu jako rodič uplatnit na dětské penzijo daňovou úlevu?

Ne. Daňovou úlevu může využít pouze ten, na koho je smlouva sjednána, nikoli ten, kdo platí příspěvky.

10. Může smlouvu sjednat cizinec?

Ano. Ale pro čerpání státního příspěvku musí nutně předložit doklady, které prokáží nárok na státní příspěvek, viz otázka 2 v sekci Doplňkové penzijní spoření obecně.

UKONČENÍ SMLOUVY, ČERPÁNÍ NASPOŘENÝCH PROSTŘEDKŮ

1. Je možné spoření předčasně ukončit?

Za jakých podmínek? Ano, smlouvu o doplňkovém penzijním spoření lze v případě nutnosti předčasně ukončit odbytným, které lze vyplatit nejdříve po 24 měsících spoření. Výše odbytného představuje hodnotu prostředků klienta, po odečtení státních příspěvků, které penzijní společnost vrací do státního rozpočtu. Při výplatě jsou zdaňovány srážkovou daní výnosy a přijaté příspěvky zaměstnavatele.

2. Jakým způsobem mohu čerpat své prostředky?

Naspořené prostředky účastníka lze vyplatit těmito způsoby:

- a) Jednorázové vyrovnání,
- b) odbytné,
- c) starobní penze na určenou dobu,
- d) invalidní penze na určenou dobu,
- e) úhrada jednorázového pojistného pro doživotní penzi,
- f) úhrada jednorázového pojistného pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu,
- g) předdůchod (verze starobní penze na určenou dobu),
- h) částečné odbytné v 18 letech.

3. Jaký bude postup při úmrtí účastníka? Je možné si určit oprávněné osoby? Jak je to s dědictvím?

Před vznikem nároku na jednorázové vyrovnání:

- V případě úmrtí před vznikem nároku na jednorázové vyrovnání či pravidelnou penzi jsou naspořené prostředky klienta vyplaceny formou odbytného určené osobě nebo dědici.

Po vzniku nároku na jednorázové vyrovnání:

- V případě úmrtí po vzniku nároku na jednorázové vyrovnání či pravidelnou penzi jsou vyplaceny určené osobě nebo dědici (dle rozhodnutí dědického řízení) naspořené prostředky včetně státních příspěvků. Pokud účastník zemřel a některá z penzí mu již byla vyplácena, má určená osoba nárok na jednorázové vyrovnání ve výši odpovídající dosud nevyplacené části prostředků klienta. Pokud vznikl nárok na jednorázové vyrovnání a na smlouvě nebyla sjednána určená osoba, jednorázové vyrovnání se stává předmětem dědictví.

4. Kdy vznikne nárok na výplatu? Požadavky na ukončení smlouvy:

a) Řádné ukončení

- Nejdříve dosažením 60 let věku a minimálně 60 řádně zaplacených měsíců trvání smlouvy (nárok na starobní penzi i jednorázové vyrovnání)
- Nejdříve pět let před dosažením důchodového věku a minimálně 60 řádně zaplacených měsíců trvání smlouvy (nárok na předdůchod).

b) Odbytné

- Po minimálně 24 řádně zaplacených měsících
- Částečné odbytné po minimálně 120 řádně zaplacených měsících, věk 18 let a v posledních 24 měsících nedošlo k převodu z jiné penzijní společnosti.

c) Invalidní penze

- Přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a minimálně 36 řádně zaplacených měsíců trvání smlouvy.

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

1. Může být smlouva blokována exekucním řízením?

Ano. Penzijní spoření může být blokováno exekucním řízením dle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekucní činnosti.

2. Může klient, který je evidován v exekucním nebo insolvenčním řízení ukončit smlouvu?

Ano, za předpokladu splnění podmínek pro řádné ukončení smlouvy. Komunikace s exekutorskými úřady, případně s insolvenčními správci je zajišťována ze strany penzijní společnosti.